

V.

DÁVKA V NEZAMESTNANOSTI

*Labor est etiam ipsa voluptas.
Aj práca je pôžitok.*

1. Podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti a podmienky nároku na jej výplatu

1.1 Okruh osôb poistených v nezamestnanosti

1. Kto patrí do okruhu subjektov (poistencov) poistených v nezamestnanosti?

Riešenie:

A) povinne poistený v nezamestnanosti je zamestnanec-fyzická osoba, ktorý je v právnom vzťahu, ktorý mu zakladá právo na pravidelný mesačný príjem zdaňovaný podľa § 5 ods. 1 písm. a) až h), ods. 2 a 3 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov okrem:

- a) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov,
- b) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ak je poberateľom
  1. starobného dôchodku,
  2. invalidného dôchodku,
  3. výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu a dovŕšila dôchodkový vek,
  4. invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu,
- c) žiaka strednej školy a študenta vysokej školy pri praktickom vyučovaní v období odbornej (výrobnej) praxe,
- d) fyzickej osoby, na ktorú sa uplatňuje výnimka z poistenia vzťahujúca sa na dlhodobu nezamestnaných občanov (platí od 1. novembra 2013).

B) osoba dobrovoľne poistená v nezamestnanosti, tou môže byť:

- a) fyzická osoba, ktorá je súčasne dobrovoľne nemocensky poistená a dobrovoľne dôchodkovo poistená, nie je však povinne nemocensky poistená,

Pozn.: Od 1. júla 2014 povinne nemocensky poistená osoba nemôže byť súčasne dobrovoľne nemocensky poistená. Z toho vyplýva, že zamestnanci, ktorí sú povinne nemocensky poistení a povinne poistení v nezamestnanosti (totožné kritériá) nemôžu byť dobrovoľne nemocensky poistení a teda ani dobrovoľne poistení v nezamestnanosti.

- b) SZČO, ktorá má na území SR trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt alebo povolenie na trvalý pobyt, a zároveň:
1. je ako SZČO povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená alebo
  2. má prerušené povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu:
    - ošetrovania chorého rodinného príslušníka,
    - v období trvania nároku na rodičovský príspevok, ak podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej SZČO.

Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje (bez ohľadu na to, či ide o povinné, resp. dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti)

- a) prokurátora, sudcu, policajta a profesionálneho vojaka,
- b) obvineného vo väzbe a odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody,
- c) fyzickú osobu s priznaným týmto druhom dôchodku:
  1. starobným dôchodkom,
  2. predčasným starobným dôchodkom,
  3. invalidným dôchodkom s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,
- d) fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek.

V: Pozri § 19 ZSP a § 4 ods. 1 ZSP.

2. Pán Jozef je zamestnancom v pracovnom pomere s pravidelnou mesačnou odmenou 700 EUR. Určite, či je povinne poistený v nezamestnanosti.

Riešenie: Pán Jozef je povinne poistený v nezamestnanosti, pretože je zamestnancom s právom na pravidelný mesačný príjem.

V: Pozri § 19 ZSP, § 14 ods. 1 písm. a) a § 4 ods. 1 ZSP.

Zamestnanec na účely nemocenského poistenia a poistenia v nezamestnanosti je v zásade fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem (§ 4 ods. 1 ZSP).

3. Pán Karol je zamestnaný na dohodu o vykonaní práce, ktorej predmetom je preklad anglickej knihy do slovenského jazyka. Za vykonanie práce má právo na jednorazovú odmenu 5 000 EUR. Určite, či je z tohto vzťahu povinne poistený v nezamestnanosti.

Riešenie: Fyzická osoba s nepravidelným príjmom nie je povinne poistená v nezamestnanosti.

V: Pozri § 19 ZSP, § 14 ods. 1 písm. a) ZSP a najmä § 4 ods. 1 ZSP.

4. Pani Lucia a slečna Zuzana vykonávajú prácu čašníčky. Slečna Zuzana študuje v dennej forme vysokoškolského štúdia, a preto túto prácu vykonáva na základe dohody o brigádnickej práci študentov. Jej kolegyňa pani Lucia nie je študent, a aj preto vykonáva ten istý druh práce na základe dohody o pracovnej činnosti. Obidvom je vyplácaná za prácu mesačne odmena. Určite, ktorá z nich je povinne poistená v nezamestnanosti.

Riešenie: Pani Lucia je povinne poistená v nezamestnanosti, nakoľko má právo na pravidelný mesačný príjem z dohody o pracovnej činnosti.

Slečna Zuzana nie je povinne poistená v nezamestnanosti napriek skutočnosti, že má tiež právo na pravidelný mesačný príjem, pretože povinné poistenie v nezamestnanosti sa netýka osôb vykonávajúcich prácu na základe dohody o brigádnickej práci študentov.

V: Pozri § 19 ZSP, § 14 ods. 1 písm. a) ZSP a najmä § 4 ods. 1 ZSP písm. a).

Zamestnanec na účely nemocenského poistenia a poistenia v nezamestnanosti je v zásade fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem, avšak sú z toho aj výnimky – tieto poistenia sa nevzťahujú okrem iného na osoby vykonávajúce prácu na základe dohody o brigádnickej práci študentov. [§ 4 ods. 1 písm. a) ZSP].

5. Slečna Zuzana bola v období od 1. septembra 2012 do 28. februára 2014 zamestnaná v pracovnom pomere. Od 1. marca 2014 je zamestnaná na dohodu o brigádnickej práci študentov. Uvedomuje si, že súčasný zamestnávateľ s ňou po skončení školy z dôvodu vyšších poistných odvodov ďalej neráta. Obáva sa, že bude po skončení školy bez práce a bez príjmu. Obdobie, kým si nájde zamestnanie, by jej mohla pomôcť preklenúť dávka v nezamestnanosti. Na vznik nároku na túto dávku je však potrebné predchádzajúce poistenie v nezamestnanosti aspoň 2 roky z posledných troch rokov (chýba jej 6 mesiacov obdobia poistenia). Poradte jej, či môže byť za určitých okolností poistená v nezamestnanosti.

Riešenie: Na základe právneho vzťahu založeného dohodou o brigádnickej práci študentov nevzniká poistenie v nezamestnanosti. Takáto osoba však môže byť dobrovoľne poistená v nezamestnanosti. To však v jej prípade vyžaduje, aby súčasne s týmto poistením mala otvorené aj dobrovoľné nemocenské a dobrovoľné dôchodkové poistenie.

V: Dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť fyzická osoba, ktorá je súčasne dobrovoľne nemocensky poistená a dobrovoľne dôchodkovo poistená [§ 19 ods. 2 písm. a) ZSP].

6. U zamestnávateľa Handicapchance, občianske združenie, sú zamestnaní nižšie uvedení zamestnanci. Uvedte, ktorí z týchto poistencov budú povinne poistení v nezamestnanosti, prípadne, ktorí by mohli byť poistení v nezamestnanosti dobrovoľne.

a) zamestnanec v pracovnom pomere, ktorý poberá invalidný dôchodok určený na základe miery poklesu 75 %

Riešenie: Poberateľ invalidného dôchodku s mierou poklesu o viac ako 70 % za žiadnych okolností nemôže byť poistený v nezamestnanosti [§ 19 ods. 3 písm. b) ZSP].

6. b) zamestnanec v pracovnom pomere, ktorý poberá invalidný dôchodok určený na základe miery poklesu 45 %

Riešenie:

1. Poberateľ invalidného dôchodku s mierou poklesu nižšou ako 71 % v pracovnom pomere je povinne poistený v nezamestnanosti a povinne nemocensky poistený ako každý iný zamestnanec s pravidelným príjmom (§ 4 ods. 1 ZSP).
2. Povinne nemocensky poistený zamestnanec nemôže byť dobrovoľne nemocensky poistený a tým pádom nemôže byť ani dobrovoľne poistený v nezamestnanosti [pozri § 19 ods. 2 písm. a) ZSP v spojení s § 14 ods. 2 ZSP].

6. c) zamestnanec v pracovnom pomere, ktorý poberá invalidný dôchodok určený na základe miery poklesu 45 % a dovŕšil už dôchodkový vek

Riešenie: Poberateľ invalidného dôchodku, ktorý dosiahol dôchodkový vek za žiadnych okolností nemôže byť poistený v nezamestnanosti [§ 19 ods. 3 písm. b) ZSP].

6. d) zamestnanec na základe dohody o pracovnej činnosti s pravidelnou mesačnou odmenou, ktorý poberá invalidný dôchodok určený na základe miery poklesu 45 %

Riešenie: Poberateľ invalidného dôchodku s mierou poklesu nižšou ako 71 % zo vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru nie je povinne poistený v nezamestnanosti [pozri § 4 ods. 1 písm. b) druhý bod ZSP], môže byť však za určitých okolností dobrovoľne poistený v nezamestnanosti [pozri § 19 ods. 2 písm. a) ZSP].

6. e) zamestnanec, ktorý poberá starobný dôchodok

Riešenie: Poberateľ starobného dôchodku za žiadnych okolností nemôže byť poistený v nezamestnanosti [§ 19 ods. 3 písm. b) ZSP].

6. f) zamestnanec v pracovnom pomere, ktorý dovŕšil dôchodkový vek, avšak nepožiadal o starobný dôchodok

Riešenie:

1. Fyzická osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, avšak nepoberá starobný dôchodok (napr. nezískala potrebné obdobie poistenia na starobný dôchodok alebo o starobný dôchodok nepožiadala) a vykonáva zárobkovú činnosť zamestnanca s pravidelným príjmom, je povinne poistená v nezamestnanosti ako zamestnanec s pravidelným príjmom (§ 4 ods. 1 ZSP).
2. Povinne nemocensky poistený zamestnanec nemôže byť dobrovoľne nemocensky poistený a tým pádom nemôže byť ani dobrovoľne poistený v nezamestnanosti [pozri § 19 ods. 2 písm. a) ZSP v spojení s § 14 ods. 2 ZSP].

V: Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek [§ 19 ods. 3 písm. b) ZSP].

Zamestnanec na účely poistenia v nezamestnanosti je, (ak tento zákon neustanovuje inak), fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ak je poberateľom starobného dôchodku, invalidného dôchodku, výsluhového dôchodku podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a dovŕšila dôchodkový vek, invalidného výsluhového dôchodku podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov [§ 4 ods. 1 písm. b) ZSP].

Dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť fyzická osoba, ktorá je súčasne dobrovoľne nemocensky poistená a dobrovoľne dôchodkovo poistená [§ 19 ods. 2 písm. a) ZSP].

Dobrovoľne nemocensky poistená osoba môže byť fyzická osoba..., ak nie je povinne nemocensky poistená... (pozri § 14 ods. 2 ZSP účinný od 1. júla 2014).

7. Pán Mikuláš podniká ako SZČO a od 1. júla 2013 je povinne nemocensky a povinne dôchodkovo poistený. Uvedomuje si však, že v odvetví, v ktorom podniká, za pár rokov končí, a preto rozmýšľa nad dobrovoľným poistením v nezamestnanosti (pre prípad, že by si po skončení podnikania dlhšie hľadal prácu). Počul od známeho, že dobrovoľne poistený v nezamestnanosti (poistné 2 % z vymeriavacieho základu), musí byť aj dobrovoľne nemocensky poistený (poistné 4,4 % z vymeriavacieho základu) a dobrovoľne dôchodkovo poistený (poistné 18 % z vymeriavacieho základu na starobné poistenie + 6 % z vymeriavacieho základu na invalidné poistenie). To sa mu až tak nepáči. Má aj nejakú inú možnosť?

Riešenie: Povinne nemocensky a dôchodkovo poistená SZČO môže byť dobrovoľne poistená v nezamestnanosti bez toho, aby musela byť dobrovoľne nemocensky a dobrovoľne

dôchodkovo poistená, na nemocenské a dôchodkové poistenie platí totiž poistné z povinného poistenia SZČO.

V: Dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť SZČO, ktorá má na území SR trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt alebo povolenie na trvalý pobyt a je povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená [§ 19 ods. 2 písm. b) prvý bod ZSP].

8. Pani Elena podniká ako SZČO, od 1. júla 2010 je povinne nemocensky a povinne dôchodkovo poistená. V čase od 1. januára 2011 do 26. augusta 2011 poberá materské a od 27. augusta 2011 do 15. februára 2014 poberá rodičovský príspevok. Už v čase poberania materského si uvedomuje, že po skončení podporného obdobia rodičovského príspevku sa nevráti späť k podnikaniu, ale ak si dovtedy nenájde prácu, eviduje sa na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaná. Čo by mala urobiť, aby mala nárok na dávku v nezamestnanosti, ak počas poberania rodičovského príspevku nechce vykonávať zárobkovú činnosť?

Riešenie: Povinne nemocensky a dôchodkovo poistená SZČO môže byť dobrovoľne poistená v nezamestnanosti aj v období poberania materského (vylúčená povinnosť platiť poistné na nemocenské a dôchodkové poistenie) a aj v období poberania rodičovského príspevku (prerušené povinné nemocenské a dôchodkové poistenie), a to bez toho, že by musela mať otvorené dobrovoľné nemocenské a dobrovoľné dôchodkové poistenie.

V: Dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť SZČO, ktorá má na území SR trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt alebo povolenie na trvalý pobyt a zároveň:

je ako SZČO povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená (aj poberanie materského) alebo

ak má prerušené povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu ošetrovania chorého rodinného príslušníka a v období trvania nároku na rodičovský príspevok, ak podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej SZČO,

a to bez toho, aby musela byť dobrovoľne nemocensky a dobrovoľne dôchodkovo poistená. Na nemocenské a dôchodkové poistenie platí totiž poistné z povinného poistenia SZČO.

1.2 Podmienka zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie

9. Pán Urban bol od 1. marca 2014 poberateľom dávky v nezamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ho dňa 15. mája 2014 rozhodnutím vyradil z evidencie. Má ďalej nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie: Vedenie v evidencii uchádzačov o zamestnanie je nevyhnutnou podmienkou nároku na dávku v nezamestnanosti, a preto vyradením z evidencie nárok na dávku zaniká.

V: Poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky... (§ 104 ods. 1 ZSP).

10. Ako bude postupovať Sociálna poisťovňa, ak poistenec s rozhodnutím o vyradení z evidencie nesúhlasí?

Riešenie: Sociálna poisťovňa vychádza pri vydávaní rozhodnutí, ktoré spadajú do jej vecnej pôsobnosti, z dostatočne zisteného skutočného stavu veci. Pokiaľ o niektorej skutočnosti rozhoduje iný orgán štátnej správy, je týmto rozhodnutím Sociálna poisťovňa viazaná. V prípade, ak je vyradenie klienta z evidencie uchádzačov o zamestnanie v spisovom materiáli doložené právoplatným rozhodnutím príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, nemá Sociálna poisťovňa dôvod spochybňovať toto vyradenie.

V: Ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol iný príslušný orgán, je organizačná zložka Sociálnej poisťovne takýmto rozhodnutím viazaná; inak si organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania (§ 198 ods. 1 ZSP).

11. Aké možnosti má poistenec, ktorý nesúhlasí s rozhodnutím o vyradení z evidencie, ak chce naďalej poberať dávku v nezamestnanosti?

Riešenie: V prípade, že má účastník konania (poistenec) odôvodnené pochybnosti o správnosti rozhodnutia príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o vyradení z evidencie, má možnosť v 15 dňovej lehote podať proti rozhodnutiu o vyradení z evidencie opravný prostriedok. V prípade, že opravnému prostriedku nebude pred správnymi orgánmi na úseku služieb zamestnanosti vyhovené, má účastník možnosť navrhnúť preskúmať rozhodnutie o vyradení z evidencie súdom na základe konania o žalobách podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

V prípade, že účastník nevyužije opravné prostriedky proti rozhodnutiu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o vyradení z evidencie, a odvolá sa až proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne o zániku nároku, resp. odňatí dávky v nezamestnanosti, nebude môcť byť úspešný.

1.3 Podmienka potrebného obdobia poistenia v nezamestnanosti

1.3.1 Základný nárok na dávku v nezamestnanosti

1.3.1.1 Podmienka potrebného obdobia poistenia v nezamestnanosti pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie

12. Pán Jozef bol zamestnaný v pracovnom pomere od 1. januára 2011 do 31. marca 2011. Potom bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v období od 1. apríla 2011 do 30. marca 2012. Od 1. apríla 2012 bol zamestnaný v pracovnom pomere, ktorý sa skončil výpoveďou zo strany zamestnanca dňa 31. decembra 2013. Od 1. januára 2014 je opätovne evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Má tento poistenec nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 1. januára 2014
2. Sledované obdobie troch rokov pred zaradením do evidencie je od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013.

V tomto období bol poistený v nezamestnanosti:

od 1. januára 2011 do 31. marca 2011 – 90 dní

a od 1. apríla 2012 do 31. decembra 2013 – 640 dní, spolu 730 dní.

Pán Jozef má nárok na dávku v nezamestnanosti.

V1: Poistenec má vo všeobecnosti nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky (§ 104 ods. 1 ZSP).

3. Poistenec získal v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie 730 dní, teda dva roky poistenia v nezamestnanosti.

V2: Rok poistenia v nezamestnanosti je 365 dní poistenia v nezamestnanosti (§ 104 ods. 7 ZSP).

13. Ovplyvní prípadný nárok na dávku v nezamestnanosti skutočnosť, že pracovný pomer ukončil poistenec, a nie jeho zamestnávateľ? Ovplyvní dôvod skončenia pracovného pomeru sumu dávky v nezamestnanosti alebo dĺžku podporného obdobia?

Riešenie: Skutočnosť, či zamestnanie zakladajúce povinné poistenie v nezamestnanosti ukončil zamestnanec (ktorý žiada neskôr o dávku v nezamestnanosti), je pre nárok na dávku v nezamestnanosti nepodstatná (ZSP neviaže nárok na dávku v nezamestnanosti na dôvody skončenia zamestnania, ale na sociálnu udalosť nezamestnanosti, konkrétne vyjadrenú v zaradení poistenca do evidencie).

Rovnako dôvod skončenia pracovného pomeru neovplyvní ani sumu dávky v nezamestnanosti a ani dĺžku podporného obdobia.

14. Ovplyvní nárok na dávku v nezamestnanosti skutočnosť, že poistenia v nezamestnanosti neboli súvislé?

Riešenie: Dosiahnuté obdobie poistenia v nezamestnanosti, ktoré sa zohľadňuje na účely nároku na dávku v nezamestnanosti, nemusí byť súvislé, potrebné dvojročné obdobie poistenia v nezamestnanosti je možné dosiahnuť aj sčítaním krátkodobejších období poistenia v nezamestnanosti.

15. Pán Koloman bol zamestnaný v pracovnom pomere od 1. januára 2011 do 31. marca 2011. Potom bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v období od 1. apríla 2011 do 30. marca 2012. Od 1. apríla 2012 bol opätovne zamestnaný v pracovnom pomere. Od 1. marca 2013 do 30. júna 2013 bol súčasne zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti, z ktorej bol pravidelne mesačne odmeňovaný. Pracovný pomer sa skončil dňa 31. septembra 2013. Od 1. januára 2014 je opätovne evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Má tento poistenec nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 1. januára 2014.
2. Sledované obdobie je od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013.

V tomto období bol poistený v nezamestnanosti:

- a) od 1. januára 2011 do 31. marca 2011 (pracovný pomer) – 90 dní,
- b) od 1. apríla 2012 do 31. septembra 2013 (pracovný pomer) – 548 dní,
- c) od 1. marca 2013 do 30. júna 2013 (dohoda o pracovnej činnosti) – toto časové obdobie však už bolo zhodnotené.

Spolu poistenec získal 638 dní – menej ako dva roky poistenia v nezamestnanosti (730 dní).

Poistenec nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, pretože v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezískal aspoň potrebné dva roky poistenia v nezamestnanosti (pozri § 104 ods. 1 ZSP).

V: Prekrývajúce sa poistenie v nezamestnanosti sa započítava len raz. Takáto situácia môže nastať napr. pri súbežnom vykonávaní dvoch pracovných pomerov alebo pri súbežnom vykonávaní pracovného pomeru a práce na základe dohody o vykonaní práce u toho istého alebo u iného zamestnávateľa.

16. Pán Peter bol zamestnaný v služobnom pomere policajta. Služobný pomer mu trval od 1. januára 2012 do 15. marca 2014. Od 16. marca 2014 je zaradený do evidencie. Má nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 16. marca 2014.
2. Sledované obdobie je od 16. marca 2011 do 15. marca 2014
V tomto období bol poistený v nezamestnanosti:
od 1. januára 2012 do 15. marca 2014 (služobný pomer policajta) – toto obdobie je podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov obdobím poistenia na výsluhový príspevok a v prípade, že nevznikne nárok na výsluhový príspevok, sa považuje za obdobie poistenia v nezamestnanosti.
3. Poistenec získal v posledných troch rokoch pred zaradením viac ako dva roky poistenia v nezamestnanosti, preto mu vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti.

V: Nárok na dávku v nezamestnanosti má aj fyzická osoba, ktorá po skončení výkonu služby policajta alebo profesionálneho vojaka:

1. bola zaradená do evidencie nezamestnaných občanov,
2. nespĺnila podmienky na vznik nároku na výsluhový príspevok a nespĺnila podmienku trvania služobného pomeru na vznik nároku na výsluhový dôchodok alebo nespĺnila podmienky nároku na invalidný výsluhový dôchodok podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov,
3. získala najmenej dva roky obdobia poistenia v nezamestnanosti z posledných troch rokov pred zaradením do evidencie, pričom za obdobie poistenia v nezamestnanosti sa považuje aj obdobie poistenia na výsluhový príspevok podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov.

Pozri § 104 ods. 3 a 4 ZSP.

1.3.1.2 Zásada opakovaného nehodnotenia období poistenia

17. Pán Norbert bol zamestnaný v pracovnom pomere vo firme Kovošrot, s. r. o., od 1. septembra 2008 do 15. septembra 2012. Po skončení pracovného pomeru dohodou bol zaradený do evidencie dňa 16. septembra 2012 a bola mu vyplácaná dávka v nezamestnanosti až do konca podporného obdobia 15. marca 2013. Od 1. apríla 2013 do 30. júna 2014 bol opätovne zamestnaný v pracovnom pomere vo firme Likvidátor odpadu, s. r. o. Od 1. júla 2014 je zase zaradený do evidencie. Má nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 1. júla 2014
2. Sledované obdobie je od 1. júla 2011 do 30. júna 2014.

V tomto období bol poistený v nezamestnanosti:

- a) od 1. júla 2011 do 15. septembra 2012 (pracovný pomer Kovošrot, s. r. o.) – hodnotené na predchádzajúcu dávku v nezamestnanosti,
  - b) od 1. apríla 2013 do 30. júna 2014 (pracovný pomer Likvidátor odpadu, s. r. o.),
spolu 29 a pol mesiaca, čo je viac ako dva roky poistenia v nezamestnanosti.
3. Avšak obdobie od 1. júla 2011 do 15. septembra 2012 už tomuto poistencovi bolo zhodnotenú na predchádzajúcu dávku v nezamestnanosti, preto sa nemôže hodnotiť na nárok na novú dávku v nezamestnanosti. Z uvedeného vyplýva, že poistenec získal v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie len 15 mesiacov obdobia poistenia v nezamestnanosti (menej ako dva roky). Preto mu nárok na dávku v nezamestnanosti nevznikol.

V: Do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa nezapočítava obdobie poistenia v nezamestnanosti, ktoré bolo získané ku dňu vzniku predchádzajúceho nároku na dávku v nezamestnanosti (§ 104 ods. 5 ZSP). Teda nemôžeme hodnotiť žiadne obdobia získané pred 16. septembrom 2012 (pred vznikom nároku na predchádzajúcu dávku v nezamestnanosti).

18. Pán Lukáš bol prvýkrát zamestnaný v pracovnom pomere od 1. januára 2012 do 31. decembra 2012. Následne bol zaradený do evidencie od 1. januára 2013 do 30. júna 2013, nárok na dávku v nezamestnanosti mu nevznikol. Od 1. júla 2013 do 30. septembra 2014 bol opätovne zamestnaný v pracovnom pomere. Dňa 1. októbra 2014 bol opätovne zaradený do evidencie. Bude mať nárok na dávku v nezamestnanosti? Je možné hodnotiť ako obdobie poistenia v nezamestnanosti aj obdobie prvého zamestnania, po ktorom bol zaradený na evidencie, avšak nárok na dávku v nezamestnanosti mu pre nedostatočnú dĺžku obdobia poistenia nevznikol?

Riešenie:

1. Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 1. októbra 2014
2. Sledované obdobie je od 1. októbra 2011 do 30. septembra 2014.

V tomto období bol poistený v nezamestnanosti:

- od 1. januára 2012 do 31. decembra 2012 (1. pracovný pomer) – 12 mesiacov
- od 1. júla 2013 do 30. septembra 2014 (2. pracovný pomer) – 15 mesiacov

V: Spolu poistenec získal v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie obdobie viac ako dva roky poistenia v nezamestnanosti, preto mu vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti. Obdobia poistenia v nezamestnanosti získané v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie predtým nehodnotené na dávku v nezamestnanosti treba vždy hodnotiť. Nič na tom nemení skutočnosť, že poistenec bol po týchto obdobiach zaradený do evidencie, ak dávku v nezamestnanosti nepoberal.

1.3.1.3 Dĺžka podporného obdobia pri základnom nároku na dávku v nezamestnanosti

19. Pánovi Hugovi vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti, pretože bol v posledných troch rokoch najmenej dva roky poistený v nezamestnanosti. Od 1. októbra 2014 je v evidencii. Určite podporné obdobie na dávku v nezamestnanosti. Dokedy sa mu bude maximálne vyplácať dávka v nezamestnanosti, ak bude ako nezamestnaný v evidencii celý ďalší rok?

Riešenie: Základná dĺžka podporného obdobia dávky v nezamestnanosti je 6 mesiacov. V prípade, že bude evidovaný ako nezamestnaný v evidencii, dávka sa mu vyplatí za obdobie od 1. októbra 2014 do 31. marca 2015.

V: Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, nárok na dávku v nezamestnanosti vzniká odo dňa zaradenia do evidencie nezamestnaných občanov a zaniká uplynutím podporného obdobia v nezamestnanosti. Podporné obdobie v nezamestnanosti pre poistenca, ktorý získal v posledných troch rokoch dva roky poistenia v nezamestnanosti je šesť mesiacov (pozri § 105 ods. 1 ZSP).

1.3.2 (Ne)hodnotenie prerušenia sociálneho poistenia zamestnanca na účely dávky v nezamestnanosti

20. Pán Roman bol prvýkrát zamestnaný v pracovnom pomere od 1. januára 2012 do 31. decembra 2013. Pretože sa pripravoval na štátne skúšky na vysokej škole, zamestnávateľ mu poskytol neplatené voľno bez náhrady mzdy od 1. júna 2013 do 30. júna 2013. Od 1. januára 2014 bol zaradený do evidencie. Má nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 1. januára 2014
2. Sledované obdobie je od 1. januára 2011 do 31. decembra 2014.
V tomto období bol poistený v nezamestnanosti:
od 1. januára 2012 do 31. mája 2013
a od 1. júla 2013 do 31. decembra 2013,
získal teda spolu 701 dní poistenia v nezamestnanosti.
Obdobie neplateného pracovného voľna bez náhrady mzdy je obdobím prerušenia povinného poistenia v nezamestnanosti [§ 26 ods. 1 písm. a) ZSP], preto ho nemôžno hodnotiť.
3. Z uvedeného vyplýva, že poistenc ziskal v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie len 701 dní obdobia poistenia v nezamestnanosti (menej ako 730 dní), preto mu nárok na dávku v nezamestnanosti nevznikol.

V: § 26 ods. 1 písm. a) ZSP, § 26 ods. 5 ZSP a § 104 ods. 1 ZSP.

**21. Pani Lenka bola zamestnaná v pracovnom pomere od 1. januára 2010. Od 1. októbra 2011 nastúpila na materskú dovolenku a materské pobe-
rala do 25. mája 2012. Od 26. mája 2012 do 15. novembra 2014 bola na
rodičovskej dovolenke. Nakoľko po návrate z rodičovskej dovolenky už
zamestnávateľ pre ňu nemal prácu, dohodli sa na skončení pracovné-
ho pomeru ku dňu skončenia rodičovskej dovolenky, teda k 15. novem-
bru 2014. Od 16. novembra 2014 bola zaradená do evidencie a požiadala
o dávku v nezamestnanosti. Má na ňu nárok?**

Riešenie:

1. Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 16. novembra 2014
2. Sledované obdobie je od 16. novembra 2011 do 15. novembra 2014.

V tomto období bola poistená v nezamestnanosti:

od 16. novembra 2011 do 25. mája 2012 (materská dovolenka – poberanie mater-
ského) – obdobie povinného poistenia nezamestnanosti s vylúčenou povinnosťou
platiť poistné [pozri § 140 ods. 1 písm. a) ZSP],

od 26. mája 2012 do 15. novembra 2014 (rodičovská dovolenka) – prerušenie po-
vinného poistenia v nezamestnanosti – avšak započítava sa ako náhradná doba.

Pani Lenka získala v posledných troch rokoch pred zaradením najmenej dva roky (získa-
la tri roky) poistenia v nezamestnanosti, preto má nárok na dávku v nezamestnanosti.

V: Do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa
započítava obdobie prerušenia povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca
z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa Zákonníka práce (§ 104a ZSP).

**22. Pani Ľudmila bola zamestnaná v pracovnom pomere na dobu určitú – na
tri roky, a to od 1. januára 2010. Od 1. októbra 2011 nastúpila na materskú
dovolenku a materské poberala do 25. mája 2012. Od 26. mája 2012 bola
na rodičovskej dovolenke a začala poberať rodičovský príspevok. Medzi-
tým jej dňa 31. decembra 2012 skončil pracovný pomer na dobu určitú,
zamestnávateľ nemal záujem tento pracovný pomer predĺžiť. Po skončení
poberania rodičovského príspevku dňa 16. novembra 2014 bola zaradená
do evidencie a požiadala o dávku v nezamestnanosti. Má na ňu nárok?**

Riešenie:

1. Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 16. novembra 2014
2. Sledované obdobie je od 16. novembra 2011 do 15. novembra 2014.

V tomto období bola poistená v nezamestnanosti:

od 16. novembra 2011 do 25. mája 2012 (materská dovolenka – poberanie mater-
ského) – obdobie povinného poistenia nezamestnanosti s vylúčenou povinnosťou
platiť poistné [pozri § 140 ods. 1 písm. a) ZSP],

od 26. mája 2012 do 31. decembra 2012 (rodičovská dovolenka) – prerušenie povinného poistenia v nezamestnanosti – avšak započítava sa ako náhradná doba (§ 104a ZSP),

od 1. januára 2013 do 15. novembra 2014 – obdobie poberania rodičovského príspevku – nie je samo osebe obdobím poistenia v nezamestnanosti, nejde ani o náhradnú dobu, nakoľko neexistuje poistenie v nezamestnanosti (to zaniklo skončením pracovného pomeru).

Poistenkyňa získala v posledných troch rokoch pred zaradením spolu len 412 dní poistenia v nezamestnanosti, preto jej nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti.

V: Pre hodnotenie období poberania materského a náhradnej doby rodičovskej dovolenky na nárok na dávku v nezamestnanosti je dôležité, aby sa tieto obdobia získali počas existencie trvania pracovného pomeru, resp. existencie iného otvoreného poistenia v nezamestnanosti.

Po zániku poistenia tieto obdobia nemôžeme hodnotiť.

Pozn.: Rozdiel medzi týmto a predchádzajúcim príkladom: nie je podstatné, že v oboch situáciách poistenkyňa neplatí počas poberania materského, resp. rodičovského príspevku poistné, ale či tieto obdobia boli získané za existencie (počas trvania) poistenia v nezamestnanosti.

1.3.3 Podmienka potrebného obdobia poistenia v nezamestnanosti u zamestnanca zaradeného do evidencie po skončení pracovného pomeru na dobu určitú a dĺžka podporného obdobia

23. Pán Tibor vykonával pre zamestnávateľa Autokemp Hrad, s. r. o., sezónnu prácu v mesiacoch máj až október. Takto bol zamestnaný v pracovnom pomere na dobu určitú od 1. mája 2011 do 31. októbra 2011, od 1. mája 2012 do 31. októbra 2012, od 1. mája 2013 do 31. októbra 2013 a od 1. mája 2014 do 31. októbra 2014. U iných zamestnávateľov zamestnaný nebol. Od 1. novembra 2014 je zaradený do evidencie. Má nárok na dávku v nezamestnanosti? Ak áno, ako dlho sa bude táto dávka poskytovať?

Riešenie: Dátum sociálnej udalosti = dátum zaradenia do evidencie → 1. novembra 2014

1. Najprv skúmame obdobie posledných troch rokov pred zaradením do evidencie: od 1. novembra 2011 do 31. októbra 2014.

V tomto období bol poistený v nezamestnanosti:

od 1. mája 2012 do 31. októbra 2012 – 184 dní

od 1. mája 2013 do 31. októbra 2013 – 184 dní

od 1. mája 2014 do 31. októbra 2014 – 184 dní

Poistenec získal v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie 552 dní (menej ako potrebných 730 dní). Nárok na dávku v nezamestnanosti podľa § 104 ods. 1 ZSP mu nevznikol.

2. Nakoľko ide o poistenca, ktorý v posledných štyroch rokoch bol zamestnancom len v pracovnom pomere na dobu určitú a nemal pracovný pomer na dobu neurčitú alebo zamestnanie s pravidelným príjmom založené dohodou o prácach mimo pracovného pomeru, zisťujeme, či v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie (od 1. novembra 2010 do 31. októbra 2014) nezískal aspoň 2 roky poistenia v nezamestnanosti.

V tomto období bol poistený v nezamestnanosti:

od 1. mája 2011 do 31. októbra 2011 – 184 dní

od 1. mája 2012 do 31. októbra 2012 – 184 dní

od 1. mája 2013 do 31. októbra 2013 – 184 dní

od 1. mája 2014 do 31. októbra 2014 – 184 dní

Spolu bol poistený v nezamestnanosti 736 dní (viac ako 730 dní), teda podmienku nároku na dávku v nezamestnanosti splnil.

Takýto poistenec má uľahčenú situáciu na splnenie podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti, nakoľko dva roky poistenia v nezamestnanosti nemusí dosiahnuť v troch rokoch pred zaradením do evidencie, ale stačí mu, ak potrebné obdobie poistenia v nezamestnanosti dosiahne v štyroch rokoch pred zaradením do evidencie. Preto je dĺžka podporného obdobia výplaty dávky v nezamestnanosti kratšia – štyri mesiace. Dávka v nezamestnanosti sa bude vyplácať od 1. novembra 2014 do 28. februára 2015.

V: Poistenec, ktorý po skončení výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, má nárok na dávku v nezamestnanosti za týchto podmienok:

1. ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov

bol poistený v nezamestnanosti z výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na dobu určitú alebo bol dobrovoľne poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky,

2. nebol povinne poistený v nezamestnanosti z iného výkonu činnosti zamestnanca: čo v praxi znamená, že nebude povinne poistený v nezamestnanosti, najmä z výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na dobu neurčitú, zamestnanca v služobnom či v štátnozamestnaneckom pomere, alebo z výkonu činnosti zamestnanca založenej dohodou o prácach mimo pracovného pomeru s pravidelným mesačným odmeňovaním (pozri § 104 ods. 2 ZSP).

Podporné obdobie v nezamestnanosti pre poistenca uvedeného v § 104 ods. 1 a 3 ZSP je šesť mesiacov a pre poistenca uvedeného v § 104 ods. 2 ZSP sú štyri mesiace (§ 105 druhá veta ZSP).

24. Pán Svorad vykonával pre zamestnávateľa Autokemp Hrad, s. r. o., sezónnu prácu v mesiacoch máj až október. Takto bol zamestnaný v pracovnom pomere na dobu určitú od 1. mája 2011 do 31. októbra 2011, od 1. mája 2012 do 31. októbra 2012, od 1. mája 2013 do 31. októbra 2013 a od 1. mája 2014 do 31. októbra 2014.

Od 1. januára 2013 do 31. marca 2013 bol zamestnaný na dohodu o vykonaní práce. Od 1. novembra 2014 je zaradený do evidencie, v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie získal spolu 642 dní poistenia v nezamestnanosti, v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie získal spolu 826 dní Má nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie: Poistenec nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, napriek skutočnosti, že bol v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie poistený v nezamestnanosti z výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu najmenej dva roky. V sledovanom období v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie mal totiž aj iné povinné poistenie v nezamestnanosti ako z pracovného pomeru na dobu určitú (dohoda o pracovnej činnosti s pravidelným odmeňovaním zakladá povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca).

V: Poistenec, ktorý po skončení výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na dobu určitú bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, má nárok na dávku v nezamestnanosti za podmienky, že bol poistený v nezamestnanosti z výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu, alebo bol dobrovoľne poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky a súčasne nebol povinne poistený v nezamestnanosti z iného výkonu činnosti zamestnanca (§ 104 ods. 2 ZSP).

Na splnenie podmienky vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nemôže byť poistenec povinne poistený v nezamestnanosti ani jeden deň z výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na neurčitý čas, zo štátnozamestnaneckého pomeru, zo služobného pomeru alebo z dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, ktoré mu založia povinné poistenie v nezamestnanosti.

25. Pán Maroš bol dobrovoľne poistený v nezamestnanosti od 1. januára 2011 do 31. apríla 2011. Následne bol zamestnaný v pracovnom pomere na dobu určitú od 1. apríla 2012 do 31. októbra 2012 a potom od 1. apríla 2013 do 31. októbra 2013 a od 1. apríla 2014 do 31. októbra 2014. Od 1. novembra 2014 bol zaradený do evidencie. Vznikne mu nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Skúmame obdobie posledných troch rokov pred zaradením do evidencie (od 1. novembra 2011 do 31. októbra 2014), spolu 642 dní poistenia v nezamestnanosti. Nárok na dávku v nezamestnanosti podľa § 104 ods. 1 ZSP nezáskal.

2. Skúmame obdobie posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie (od 1. novembra 2010 do 31. októbra 2014), spolu s obdobím dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti získal 762 dní poistenia v nezamestnanosti. Poistenec získal nárok na dávku v nezamestnanosti podľa § 104 ods. 2 ZSP. Dávka sa bude vyplácať počas podporného obdobia štyroch mesiacov, teda od 1. novembra 2014 do 28. februára 2015.

V: Do potrebného obdobia 730 dní poistenia z posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie sa započítava okrem období pracovného pomeru na dobu určitú aj obdobie dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti.

Pozn.: Sociálna poisťovňa vykladá § 104 ods. 2 ZSP (formuláciu *poistenec, ktorý po skončení výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na dobu určitú bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov*) v prospech poistencov tak, že v prípade kombinácie pracovného pomeru na dobu určitú a dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti na splnenie podmienok § 104 ods. 2 ZSP nemusí zaradeniu do evidencie bezprostredne predchádzať pracovný pomer na dobu určitú (ako by sa mohlo zdať doslovným výkladom tohto ustanovenia), zaradeniu môže predchádzať aj dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti (pozri § 104 ods. 2 ZSP).

1.3.4 Podmienka zaplata poistného na započítanie obdobia dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti

26. Pán Róbert bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňa 1. októbra 2014. V posudzovanom období od 1. októbra 2011 do 30. septembra 2014 bol povinne poistený v nezamestnanosti od 1. októbra 2011 do 31. decembra 2012 a dobrovoľne poistený v nezamestnanosti od 1. decembra 2013 do 30. septembra 2014. Poistné na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti za obdobie od 1. decembra 2013 do 30. mája 2014 a júl 2014 bolo zaplatené v správnej výške a včas.

Poistné na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti v mesiacoch jún 2014, august 2014 a september 2014 bolo zaplatené v nesprávnej výške, pričom suma dlžného poistného na poistenie v nezamestnanosti za toto obdobie je v úhrne 10 EUR. Má poistenec nárok na dávku v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Povinné poistenie v nezamestnanosti: od 1. októbra 2011 do 31. decembra 2012 (15 mesiacov) – hodnotené na dávku v nezamestnanosti.
2. Dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti - včas a v správnej výške zaplatené poistné: od 1. decembra 2013 do 30. mája 2014 a júl 2014 (7 mesiacov) – hodnotené na dávku v nezamestnanosti.
3. Dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti – poistné zaplatené v nesprávnej výške: jún 2014, august 2014 a september 2014 – nehodnotené na dávku v nezamestnanosti.

4. Celkový nedoplatok na poistnom nie je nižší ako 5 EUR, takže obdobia dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti nemôžeme hodnotiť.
5. Na posúdenie nároku na dávku v nezamestnanosti sa započíta okrem povinného poistenia v nezamestnanosti iba obdobie dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti od 1. decembra 2013 do 30. mája 2014 a júl 2014. Obdobie dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti, za ktoré nebolo zaplatené poistné v správnej výške sa nezapočíta, ak úhrn dlžného poistného je najmenej 5 EUR.
6. Nárok na dávku v nezamestnanosti nevznikol – poistenec získal obdobie poistenia za 22 mesiacov (potrebné je obdobie poistenia najmenej dva roky z posledných troch pred zaradením do evidencie).

V: V prípade povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca sa podmienka zaplata poistného na poistenie v nezamestnanosti neskúma, avšak pri dobrovoľnom poistení v nezamestnanosti je podstatné, kedy došlo k zaplaceniu poistného a či bolo zaplatené v správnej sume.

Obdobie dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti sa započítava na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti len vtedy, ak za toto obdobie poistenec zaplatil poistné na poistenie v nezamestnanosti najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na poistenie v nezamestnanosti. Podmienka zaplata poistného na poistenie v nezamestnanosti sa považuje za splnenú, ak suma dlžného poistného na poistenie v nezamestnanosti je v úhrne nižšia ako päť EUR (§ 104 ods. 6 ZSP).

Pri posudzovaní nároku na dávku v nezamestnanosti sa skúma výška nedoplatku na poistnom na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti v trojročnom posudzovanom období a pri zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie po skončení pracovného pomeru uzavretého na dobu určitú sa skúma výška nedoplatku na poistnom na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti v štvorročnom posudzovanom období.

Na nárok na dávku v nezamestnanosti sa nehodnotia len tie kalendárne mesiace, za ktoré poistné nebolo zaplatené riadne a včas.

Ak je celkový nedoplatok na poistnom na poistenie v nezamestnanosti nižší ako 5 EUR, hodnotíme aj dlžné mesiace.

Dlžné poistné na poistenie v nezamestnanosti, v sledovanom trojročnom, resp. štvorročnom období pred zaradením do evidencie, musí byť zaplatené najneskôr do 8. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca (resp. ak 8. deň pripadne na deň pracovného pokoja alebo sviatok, tak musí byť poistné zaplatené najneskôr do nasledujúceho dňa). Ak poistné nie je zaplatené v tomto termíne, na túto dávku v nezamestnanosti už nemôžu byť dlžné obdobia nikdy hodnotené. Neskoršie zaplata poistného neumožňuje hodnotiť dlžné obdobia na túto dávku v nezamestnanosti.

27. Mal by poistenec z predošlého príkladu nárok na dávku v nezamestnanosti, ak by celkový nedoplatok bol v úhrne nižší ako 5 EUR?

Riešenie: Vtedy by sa ako obdobie poistenia v nezamestnanosti hodnotili aj obdobia dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti, keď bolo poistné zaplatené v nesprávnej výške

(v príklade jún 2014, august 2014 a september 2014). Poistenec by spolu získal 25 mesiacov obdobia poistenia, teda viac ako 730 potrebných dní poistenia v nezamestnanosti a teda by získal nárok na dávku v nezamestnanosti.

V: Podmienka zaplatenia poistného na poistenie v nezamestnanosti sa považuje za splnenú, ak suma dlžného poistného na poistenie v nezamestnanosti je v úhrne nižšia ako päť EUR (§ 104 ods. 6 ZSP posledná veta).

Pozn. Možné sú teda tri situácie: V sledovanom období troch alebo štyroch rokov pred zaradením do evidencie:

1. **Za všetky kalendárne mesiace bolo poistné na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti uhradené včas a v správnej výške** – zohľadňujeme všetky kalendárne mesiace dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti.
2. **Za niektoré kalendárne mesiace poistné na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti nebolo uhradené včas a v správnej výške. Ak je celkový súčet dlžného poistného na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti v úhrne nižší ako 5 EUR** v posudzovanom období troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, zohľadnia sa pri posúdení nároku na dávku v nezamestnanosti všetky kalendárne mesiace trvania dobrovoľného poistenia, tzn. aj tie, za ktoré nebolo zaplatené poistné v správnej výške a v poslednej lehote splatnosti dobrovoľného poistenia.
3. **Za niektoré kalendárne mesiace poistné na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti nebolo uhradené alebo nebolo uhradené v správnej výške. Ak je súčet dlžného poistného na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti v úhrne rovný alebo vyšší ako 5 EUR** v posudzovanom období troch, resp. štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, zohľadnia sa pri posúdení nároku na dávku v nezamestnanosti len tie kalendárne mesiace trvania dobrovoľného poistenia, za ktoré je zaplatené poistné v správnej výške a v poslednej lehote splatnosti poistného.

28. Kedy je poistné na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti zaplatené včas?

Riešenie: Poistné na dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti je splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti platí poistné, teda napr. za február 2014 do 8. marca 2014, za marec 2014 do 8. apríla 2014.

V: Obdobie dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti je možné započítať na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti len vtedy, ak za toto obdobie bolo zaplatené poistné na poistenie v nezamestnanosti najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na poistenie v nezamestnanosti (§ 104 ods. 6 ZSP prvá veta ZSP).

Pozn.: Sociálna poisťovňa uplatňuje pre poistencov priaznivý postup v tom, že vyžaduje, aby dlžné poistné (aj za časovo skoršie dlžné mesiace) zaplatili aspoň v posledný deň splatnosti poistného za posledný mesiac dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti, t. j. 8. deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca.

Ak by poistenec zaplatil dlžné poistné na poistenie v nezamestnanosti neskôr, na nárok na túto dávku v nezamestnanosti mu obdobie, v ktorom bolo neskoro zaplatené dlžné poistné, nebude môcť byť hodnotené.

1.4 Opätovné zaradenie do evidencie a nárok na dávku v nezamestnanosti za nevyčerpanú časť podporného obdobia

29. Pán Ján poberal po troch rokoch zamestnania (od 1. januára 2010 do 31. decembra 2012) dávku v nezamestnanosti v sume 10 EUR/deň od 1. januára 2013 do 30. apríla 2013. Od 1. mája 2013 bol vyradený z evidencie, pretože si našiel zamestnanie. Od 1. septembra 2014 je opätovne bez práce a zaradený do evidencie. Má nárok na dávku v nezamestnanosti? Ak áno, aké dlhé obdobie sa bude poskytovať a v akej sume sa bude vyplácať?

Riešenie:

1. Poistenec má nárok na nevyčerpanú časť šesťmesačného podporného obdobia dávky v nezamestnanosti (od 1. mája 2013 do 30. júna 2013), teda za 61 dní. Od vyradenia z evidencie do opätovného zaradenia do evidencie totiž neuplynulo obdobie dvoch rokov. Poistenec má nárok na zostávajúcu časť nevyčerpaného obdobia výplaty dávky v nezamestnanosti od 1. septembra 2014 do 31. októbra 2014, a to v sume 10 EUR/deň (rovnakej sume, ako bola vyplácaná základná dávka v nezamestnanosti).

V: Poistencovi, ktorý bol vyradený z evidencie nezamestnaných občanov počas poberania dávky v nezamestnanosti a v období kratšom ako dva roky bol opätovne zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, vznikne nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti odo dňa opätovného zaradenia do tejto evidencie, a to v sume, v akej mu bola vyplácaná predchádzajúca dávka v nezamestnanosti. Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká uplynutím zostávajúcej časti podporného obdobia v nezamestnanosti (§ 105 ods. 3 ZSP).

30. Pán Šimon poberal po troch rokoch zamestnania (od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013) dávku v nezamestnanosti v sume 10 EUR/deň od 1. januára 2014 do 30. apríla 2014.

Má ponuku zamestnania s nástupom od 1. mája 2014 v pracovnom pomere na dobu určitú na dva roky. Uvedomuje si, že po dvoch rokoch pracovného pomeru = poistenia v nezamestnanosti mu vznikne opätovne nový nárok na dávku v nezamestnanosti.

Uvedomuje si tiež, že by mohol aktuálne vyplácanú dávku v nezamestnanosti poberať ešte dva mesiace. Preto by si najradšej dohodol nástup do zamestnania až od 1. júla 2014. Zamestnávateľ ho však potrebuje hneď. Čo by ste mu poradili, aby z tejto situácie získal čo najviac peňazí na dávke v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Aby poistenec požiadal písomne o jednorazové vyplatenie 50 % dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia (od 1. mája 2013 do 30. júna 2013), čo je spolu za 61 dní.
2. Výška dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia:
 $61 \text{ dní} \times 10 \text{ EUR} = 610 \text{ EUR}$.
3. 50 % zo 610 EUR je 305 EUR = jednorazové vyplatenie 50 % dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia.

V: Poistenec, ktorý bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie počas poberania dávky v nezamestnanosti, a obdobie poberania dávky v nezamestnanosti trvalo najmenej tri mesiace, má nárok na jednorazové vyplatenie 50 % dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia, ak o jej vyplatenie písomne požiada. Jednorazovým vyplatením dávky v nezamestnanosti poistencovi zaniká nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia (§ 105 ods. 4 ZSP).

31. Pán Gustáv poberal po troch rokoch zamestnania (od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013) dávku v nezamestnanosti v sume 10 EUR/deň od 1. januára 2014 do 28. februára 2014. Od 1. marca 2014 bol vyradený z evidencie, pretože nastúpil do nového zamestnania. Má nárok na jednorazové vyplatenie 50 % dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia, ak o to písomne požiada?

Riešenie: Nie. Nárok na jednorazové vyplatenie 50 % dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia vzniká len za podmienky, že obdobie poberania dávky v nezamestnanosti trvalo najmenej tri mesiace.

V: Pozri § 105 ods. 4 ZSP.

32. Pán Stano poberal po troch rokoch zamestnania (1. januára 2009 do 31. decembra 2011) dávku v nezamestnanosti od 1. januára 2012 do 15. marca 2012 dávku v nezamestnanosti. Následne bol ku dňu 15. marca 2012 vyradený z evidencie z dôvodu, že bol vzatý do väzby a následne do výkonu trestu odňatia slobody. Po prepustení ho opätovne zaradili do evidencie od 1. mája 2014. Má nárok na dávku v nezamestnanosti za nevyčerpanú časť podporného obdobia?

Riešenie: Nie. Nakoľko od vyradenia z evidencie do opätovného zaradenia do evidencie uplynulo obdobie viac ako dvoch rokov.

V: Poistencovi, ktorý bol vyradený z evidencie nezamestnaných občanov počas poberania dávky v nezamestnanosti a v období kratšom ako dva roky bol opätovne zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, vznikne nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti odo dňa opätovného zaradenia do tejto evidencie... (§ 105 ods. 3 ZSP).

1.5 Súbeh dávky v nezamestnanosti s inými dávkami

1.5.1 Súbeh dávky v nezamestnanosti s nemocenskými dávkami a rodičovským príspevkom

33. Môže poistenec súčasne poberať dávku v nezamestnanosti a nemocenskú dávku? Môže poistenec súčasne poberať dávku v nezamestnanosti a rodičovský príspevok? Ak nie, ktorá dávka sa vypláca ?

Riešenie: Vypláca sa nemocenské, ošetrovné, materské alebo rodičovský príspevok. Výplata dávky v nezamestnanosti je zastavená.

V: Poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti za dni, počas ktorých má nárok na výplatu nemocenského, ošetrovného, materského a rodičovského príspevku (§ 106 ZSP).

1.5.1.1 Súbeh dávky v nezamestnanosti s materským, resp. rodičovským príspevkom

34. Pani Jana bola zamestnaná v pracovnom pomere od 1. januára 2011 do 30. júna 2013. Od 1. júla 2013 poberá dávku v nezamestnanosti, podporné obdobie malo trvať 6 mesiacov, t. j. od 1. júla 2013 do 31. decembra 2013. Od 1. septembra 2013 požiada o výplatu materského, nakoľko v čase skončenia zamestnania bola tehotná a vzťahuje sa na ňu ochranná lehota. Dieťa sa narodí 15. októbra 2013. Materské sa jej poskytuje 34 týždňov do 26. apríla 2014. Potom sa jej poskytuje rodičovský príspevok. Aký vplyv budú mať tieto skutočnosti na výplatu dávky v nezamestnanosti?

Riešenie:

1. Za obdobie od 1. septembra 2014 do 26. apríla 2014 (po dobu poskytovania materského) nebude mať nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti. Narodenie dieťaťa, ak dieťa žije má tiež za následok vyradenie z evidencie.

V: Poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti za dni, počas ktorých má nárok na výplatu materského [§ 106 písm. c) ZSP].

Do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa nezaradí občan, ktorý má nárok na materské [§ 34 ods. 14 písm. d) zákona o službách zamestnanosti].

Úrad vyradí uchádzača o zamestnanie z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom narodenia dieťaťa, ak dieťa žije [§ 36 ods. 1 písm. h) zákona o službách zamestnanosti].

2. Počas obdobia poberania rodičovského príspevku takisto nie je nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti.

V: Poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti za dni, počas ktorých sa mu vypláca rodičovský príspevok [§ 106 písm. d) ZSP].

3. Po skončení osobnej celodennej starostlivosti o dieťa, v prípade, že táto poistenkyňa nebude mať zamestnanie, môže byť opätovne zaradená do evidencie.

Ak by požiadala o výplatu dávky v nezamestnanosti, jej nárok na výplatu by vznikol len za predpokladu, že by bola do evidencie zaradená v období kratšom ako dva roky po vyradení z evidencie:

a) ak by poistenkyňa z príkladu bola opätovne zaradená do evidencie do 15. októbra 2015 a požiada o dávku v nezamestnanosti, patrí jej dávka v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia, teda ešte 122 dní (nevyčerpané obdobie od 1. septembra 2014 do 31. decembra 2013).

b) ak by poistenkyňa z príkladu bola opätovne zaradená do evidencie po 15. októbri 2015, nárok na dávku v nezamestnanosti jej už nevznikne.

V: Poistencovi, ktorý bol vyradený z evidencie nezamestnaných občanov počas poberania dávky v nezamestnanosti a v období kratšom ako dva roky bol opätovne zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, vznikne nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti odo dňa opätovného zaradenia do tejto evidencie, a to v sume, v akej mu bola vyplácaná predchádzajúca dávka v nezamestnanosti. Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká uplynutím zostávajúcej časti podporného obdobia v nezamestnanosti (§ 105 ods. 3 ZSP).

Do podporného obdobia v nezamestnanosti sa nezapočítava obdobie, počas ktorého poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti z dôvodu výplaty materskej, resp. výplaty rodičovského príspevku (pozri § 105 ods. 1 posledná veta ZSP).

1.5.1.2 Dávka v nezamestnanosti a dočasná pracovná neschopnosť

35. Pán Jakub a pán Ondrej boli zamestnaní v pracovnom pomere od 1. januára 2011 do 30. júna 2014. Obidvaja sú zaradení do evidencie od 1. júla 2014 a poberajú dávku v nezamestnanosti, ich podporné obdobie má trvať 6 mesiacov, teda do 31. decembra 2014. Pán Jakub je uznaný pre chorobu za dočasne PN od 6. júla 2014 do 31. augusta 2014 a nakoľko je v 7-dňovej ochrannej lehote, vznikne mu nárok na nemocenské. Pán Ondrej je uznaný za dočasne PN až od 1. augusta 2014, preto mu nárok na nemocenské nevznikne, dočasná pracovná neschopnosť trvá do 31. augusta 2014. Posúďte ich nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti v období dočasnej PN.

Riešenie:

1. Nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti zanikne poistencovi, ktorý poberá nemocenské. Výplata dávky v nezamestnanosti však bude počas nároku na výplatu nemocenského iba dočasne pozastavená. Po skončení poberania nemocenského

môže byť dávka v nezamestnanosti vyplácaná naďalej a to za zvyšnú nevyčerpanú časť podporného obdobia, teda ešte 179 dní (nevyčerpané obdobie od 7. júla 2014 do 31. decembra 2014). Dávka v nezamestnanosti bude teda vyplácaná dlhšie o obdobie, počas ktorého poistencovi nebola vyplácaná dávka v nezamestnanosti z dôvodu poberania nemocenského.

2. Poistencovi, ktorý je uznaný za dočasne PN, avšak nepoberá nemocenské, nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti trvá. Samotný vznik dočasnej pracovnej neschopnosti a jej trvanie totiž nemá vplyv na výplatu dávky v nezamestnanosti. Výplatu dávky v nezamestnanosti ovplyvní až samotné priznanie nemocenského.

V: Poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti za dni, počas ktorých má nárok na výplatu nemocenského [§ 106 písm. a) ZSP].

Do podporného obdobia v nezamestnanosti sa nezapočítava obdobie, počas ktorého poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti z dôvodu výplaty nemocenského (pozri § 105 ods. 1 posledná veta ZSP).

1.5.2 Dávka v nezamestnanosti a priznanie dôchodku

36. V pracovnom pomere u zamestnávateľa Krajčírstvo, s. r. o., sú od 1. januára 2010 do 30. júna 2014 zamestnaní nižšie uvedení zamestnanci. K 30. júnu 2014 je zamestnávateľ zrušený a zamestnanci sú zaradení do evidencie. Všetkým vznikne nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti. Následne v ich živote nastanú nižšie uvedené skutočnosti:

Budú mať všetci nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti? Výplata ktorých dôchodkových dávok má vplyv na výplatu dávky v nezamestnanosti?

a) pán Dušan, ktorý má 61 rokov

Pán Dušan dovŕši 1. augusta 2014 dôchodkový vek, avšak nepožiadá o starobný dôchodok.

Riešenie: Nárok na dávku v nezamestnanosti ovplyvňuje len priznanie starobného dôchodku, nie samotné dovŕšenie dôchodkového veku. Taktiež zákon o službách zamestnanosti umožňuje zaradiť do evidencie osobu v dôchodkovom veku.

36. b) slečna Silvia, ktorá je študentka denného vysokoškolského štúdia

Slečne Silvii zomrie otec a má po ňom nárok na výplatu sirotského dôchodku.

Riešenie: Nárok na dávku v nezamestnanosti bude mať naďalej aj poberateľka sirotského dôchodku, pretože nárok na túto dávku nemá vplyv na dávku v nezamestnanosti.

36. c) pani Viera

Pani Viere zomrie manžel a má po ňom nárok na výplatu vdovského dôchodku.

Riešenie: Nárok na dávku v nezamestnanosti bude mať naďalej aj poberateľka vdovského dôchodku, pretože nárok na túto dávku nemá vplyv na dávku v nezamestnanosti.

36. d) pán Ivan, ktorý je invalidný s mierou poklesu 60 %

Pánovi Ivanovi sa zhorší zdravotný stav a od 1. augusta 2014 má určenú mieru poklesu nad 70 %, následne mu zvýšia sumu vyplácaného invalidného dôchodku.

Riešenie: Poistencovi s priznaným invalidným dôchodkom s mierou poklesu nad 70 % zaniká nárok na dávku v nezamestnanosti.

36. e) pán Imrich, ktorý má 61 rokov a je invalidný s mierou poklesu 45 %

Pán Imrich dovŕši 1. augusta 2014 dôchodkový vek, avšak nepožiadava o starobný dôchodok.

Riešenie: Poistencovi s priznaným invalidným dôchodkom s mierou poklesu nižšou ako 71 % zaniká nárok na dávku v nezamestnanosti až dovŕšením dôchodkového veku (kým nedovŕši dôchodkový vek, môže mať nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti aj počas poberania invalidného dôchodku).

Aj keď ZSP výslovne neustanovuje zánik nároku na dávku v nezamestnanosti v prípade, že poberateľ invalidného dôchodku s mierou poklesu najviac 70 % dovŕši dôchodkový vek, vyplýva to zo zákona o službách zamestnanosti, nakoľko takýto poistenec je vyradený z evidencie a byť zaradený do evidencie je základná podmienka na dávku v nezamestnanosti.

V: Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká vždy dňom vyradenia poistenca z evidencie uchádzačov o zamestnanie a dňom priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (§ 105 ods. 2 ZSP).

Do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa nezaradí občan, ktorý má priznaný starobný dôchodok alebo občan, ktorý má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu [§ 34 ods. 14 písm. e) zákona o službách zamestnanosti]. Úrad vyradí uchádzača o zamestnanie z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom priznania starobného dôchodku alebo dňom dovŕšenia veku potrebného na nárok na starobný dôchodok u poberateľa invalidného dôchodku [§ 36 ods. 1 písm. g) zákona o službách zamestnanosti].